

ústním jednání dne 29. listopadu 1923, neboť námitka tato obsažena byla již v přípravném spisu došlém k soudu procesnímu dne 21. listopadu 1923. Při ústním jednání byla námitka jen opakována. Ostatně podle Šu 233 c. ř. s. nesejde na tom, kdy námitka zahájené rozepře byla vznesena, neboť na zahájení rozepře dlužno hleděti vždy z povinnosti úřední (§ 240 c. ř. s.). Rozhodnou jest doba podání druhé žaloby, následkem čehož měla býti žaloba již při vyřizování pro zahájení rozepře odmítnuta, tedy již dne 12. listopadu 1923, v době, kdy spisy C II 199/23 byly ještě u soudu první stolice a kdy ještě rekursní lhůta ohledně usnesení ze dne 2. listopadu 1923 C II 199/23, žalobu pro nepříslušnost soudu odmítající, neuplynula, takže spor dotyčný ještě právoplatně skončen nebyl a účinky zahájené rozepře tedy ještě trvaly. Ne j y š š i s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nižší soudy neshodly se v odpovědi na otázku, zda má býti vyhověno námitce zahájené rozepře i tehdy, když v čase rozhodování o ní byla ona druhá rozepře již právoplatně odklizená, byť se tak stalo teprve po vznesení žaloby, po případě po písemném uplatnění této námitky. Rekursní soud posoudil kladnou odpovědí věc nesprávně po právní stránce. Účelem zákonného předpisu o námitce té je, by o jedné a téže věci nebylo mezi těmitěž stranami dvakrát rozhodnuto. Této obavy neměl právem soudce rozhodující o námitce zahájené rozepře, když této druhé pře v době jeho rozhodování již nebylo, jak se stalo v tomto případě právoplatným odmítnutím první žaloby pro nepříslušnost soudu. V čase rozhodování o námitce byl tu jeden spor, totiž ten, v němž se rozhodovalo. Nezáleží na tom, že námitka byla zprvu skutečně odůvodněna, nýbrž na tom, že důvod její před rozhodnutím o ní pominul. Opačný náhled nelze vyvoditi ze zákona, uplatňujícího dle možnosti zásadu hospodárnosti sporu.

Čís. 3784.

K platnosti a účinnosti mimořádného opatření ve smyslu Šu 2 čís. 3 vládn. nař. ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n., netřeba jeho uveřejnění ve sbírce zákonů a nařízení. Opatření takové jest právem nutkavým, jehož nutno povždy dbáti z moci úřední.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1924, R I 339/24.)

Usnesením prvního soudu ze dne 7. listopadu 1923 byla povolena proti bance P. v likvidaci exekuce na svršky. Ve stížnosti proti tomuto usnesení uváděla dlužnice, že výnosem ministerstva financí ze dne 3. srpna 1923 bylo jí na základě vládního nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n. zakázáno konati platy. Rekursní soud usnesením ze dne 18. prosince 1923 usnesení prvního soudu potvrdil pro zákaz novot v rekursu. Dlužnice domáhala se po té zrušení exekuce, pouka-

zujíc k onomu výnosu ministerstva financí. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud mu vyhověl a exekuci zrušil. Důvody: První soudce návrh na zrušení exekuce zamítl, domnívaje se mylně, že výnos ministerstva financí nemá moci zákona, poněvadž nebyl uveřejněn předepsaným způsobem ve sbírce zákonů a nařízení. Zdá se, že první soudce vykládal si při tom nesprávně usnesení rekursního soudu ze dne 18. prosince 1923, kterým nebylo vyhověno stížnosti povinné strany do povolení exekuce. Bylo-li tam poukázáno na to, že onen výnos nebyl uveřejněn ve sbírce zák. a nař., stalo se tak jen proto, by bylo z toho dovozeno, že první soudce, povoluje exekuci, nebyl povinen znáti jeho obsah a bráti naň zřetel, zvláště když ani justiční správou v době, kdy exekuci povoloval, mu výnos ten sdělen nebyl. Byloť teprve výnosem presidia vrchního zemského soudu ze dne 1. února 1924 slíbeno, že soudy budou o všech opatřeních na základě vládn. nař. ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n., zpraveny, jakmile seznam dotyčných peněžních ústavů dojde od ministerstva financí (vnitř). Bylo by mylným domnívati se, že rekursní soud při svém usnesení ze dne 18. prosince 1923 byl snad názoru, že onen výnos ministerstva financí nemá moci zákonné a právní platnosti. Nic takového soud rekursní neměl na mysli. Výnos tento ze dne 3. srpna 1923, o který jest opřen návrh na zrušení exekuce, vydán byl na základě vládního nařízení, čís. 660/19. Již výnosem ministerstva ze dne 26. ledna 1924 byly rozptýleny veškeré pochybnosti, jež vyskytly se ve příčině platnosti tohoto nařízení. Bylyť ve výnosu tom upozorněny soudy, že při vydání vládn. nař. ze dne 6. prosince 1923, čís. 231 sb. z. a n., kterým posléze byla prodloužena jeho platnost stejně jako ve všech případech předchozích, tedy také při vládn. nař. ze dne 22. prosince 1922, čís. 393 sb. z. a n., byla učiněna všechna zákonem předepsaná opatření, zejména, že zachována byla osmidenní lhůta §u 3 zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., pro předložení vládního nařízení Národnímu shromáždění. Jsou proto všechna dotyčná nařízení vládní platna a mají moc zákona a výnosy na základě jich vydané právně závazny. Oním výnosem zakázalo ministerstvo financí bance P. v likvidaci k ochraně zájmů banky samé a jejích věřitelů, podle §§ 1, 2 a 5 vládn. nař. z 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n., prodlouženého a částečně pozměněného nařízením vlády z 22. prosince 1922, čís. 393 sb. z. a n., plniti závazky a přijímati nové vklady. V § 5 onoho nařízení ve znění vládn. nař. z 22. prosince 1922, čís. 393 sb. z. a n., platného v minulém roce, nařizuje se doslova: »Zákaz plnění závazků» (§ 2 odstavec třetí) týká se toliko pohledávek, které vznikly před vydáním zákazu a, byl-li by vyhlášen úpadek, náležely by do třetí třídy konkursních pohledávek. Témuž zákazu podléhají také úroky a ostatní příslušenství z těchto pohledávek vzniklé i po jeho vydání. Po dobu zákazu nelze žalovati na plnění, ani úpadkového řízení zahájit, ani zříditi soudcovské právo zástavní nebo úkojné, řízení ve sporech o plnění se přerušují a povolené již exekuce se nevykonávají.« Z toho plyne, že první soudce, kdyby mu byl býval znám výnos ministerstva financí ze dne 3. srpna 1923 v době, kdy vyřizoval exekuční žádost proti bance P., byl by povinen, jím se řídit a nebyl by mohl exekuci

ani povolití. Bylo-li zabavení vykonáno, přičí se to platnému předpisu, a jest tu důvod pro zrušení exekuce podle Šu 39 čís. 2 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Mimořádné opatření k ochraně dlužnice, učiněné výnosem ministerstva financí ze dne 3. srpna 1923, podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n., prodlouženého podle zmocňovacího zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., nařízeními čís. 643/20, 468/21, 393/22 a 231/23 sb. z. a n., na další léta 1920, 1921, 1922, 1923 a 1924, bylo v době povolení a výkonu exekuce v platnosti, exekuce na jmění dlužnice byla tedy podle Šu 5 tohoto nařízení vyloučena a tím byl zrušovací důvod Šu 39 čís. 2 ex. ř. opodstatněn. Nařízení vládní čís. 660/19 ve spojení s nař. čís. 393/22 sb. z. a n. jest platným a závazným, ježto se opírá o zmocňovací zákon čís. 337/20 sb. z. a n., činí opatření v jeho mezích, bylo řádně vyhlášeno a dodrženo při něm i osmidenní lhůta Šu 3 zmocňovacího zákona, jak rekursní soud zjišťuje. Podle Šu 10 nař. čís. 660/19 sb. z. a n. přísluší pravomoc, tímto nařízením státní správě propůjčená ohledně dlužnice, ministerstvu financí, které bylo proto samo oprávněno, by vydalo onen výnos ohledně dlužnice, který ovšem jako výnos pouze prováděcí a jednotlivého peněžního ústavu se týkající, nemusil býti prohlášen, aby vůči dlužníci a jejím věřitelům byl platným a účinným. Poněvadž podle usnesení obchodního soudu v Praze ze dne 14. srpna 1923 bylo opatření ministerstva financí v obchodním rejstříku při firmě »banka P. v likvidaci« poznamenáno, jest za to míti, že toto opatření bylo dozorcím komisařem ve smyslu Šu 6 cit. nař. čís. 660/19 sb. z. a n. řádně vyhlášeno (srv. § 6 odstavec druhý cit. nař.). Výtka nedůslednosti, rekursnímu soudu činěná srovnáním jeho usnesení ze dne 18. prosince 1923 s napadeným usnesením, není oprávněnou, ježto z onoho usnesení je zjevno, že soud rekursní se cítil býti vázán zákazem novot; ovšem pochybil v tom, že si neuvědomil, že zákonné opatření ministerstva financí z důvodů veřejných jest p r á v o n u t í c í, na něž vždy jest hleděti z moci úřední.

Čís. 3785.

Přerušení podle nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n., nelze naříditi ve sporu, jímž domáhá se zaměstnanec odškodnění pro výpověď, jež dána mu byla teprve po tom, kdy bance státní správou udělen byl zákaz.

Zrušil-li rekursní soud usnesení prvního soudu v otázce předběžné a uložil prvnímu soudu, by jednal ve věci samé, není v oné otázce dovolací rekurs dle Šu 527, odstavec druhý, c. ř. s. vyloučen.

Na přerušení sporu dle nařízení čís. 660/1919 nelze užiti formálních předpisů §§ 187—191 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1924, R I 341/24.)